

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Skriv dagtilbuddets navn

Skriv årstal

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

1. Fysisk læringsmiljø: Vi har været opmærksomme på at skabe et stimulerende og indbydende fysisk læringsmiljø for børnene. Vi har fokuseret på at indrette rummene med forskellige læringszoner, der understøtter forskellige aktiviteter og udviklingsområder. Vi har fx haft fokus på at skabe et læringsmiljø for bevægelse, da vi har stor fokus på idræt og bevægelse i vores Børnehus.
2. Indretning af læringsmiljø: Vi har arbejdet på at optimere indretningen af vores læringsmiljø for at skabe et mere inspirerende og inkluderende rum. Vi har tanker om hvilket rum, størrelsen af rummet samt hvilke materialer og møbler der skal til for at skabe et trygt og attraktivt miljø, der understøtter børnenes læring og trivsel.
3. Pædagogisk idræt: Vi har haft fokus på at integrere pædagogisk idræt i vores daglige praksis. Gennem forskellige fysiske aktiviteter og leg har vi fremmet børnenes motoriske færdigheder, koordination og kropsbevidsthed. Vi har brugt pædagogiske redskaber og planlagte øvelser til at støtte børnenes udvikling på dette område. Hver eftermiddag mandag-torsdag bliver børnene præsenteret for en aktivitet planlagt af de voksne. Aktiviteten er valgfri for børnene, men der er som regel altid god opbakning fra børnene.
4. Rutinesituationer og selvhjulpethed: Vi har arbejdet på at give børnene redskaber og færdigheder til at blive mere selvhjulpne i rutinesituationer. Vi har opmuntret og guidet dem til at tage ansvar for daglige opgaver som påklædning, håndvask og dække bord, rydde af bordet samt smøre sin egen mad til formiddag. Dette har bidraget til at styrke deres selvstændighed og selvtillid.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

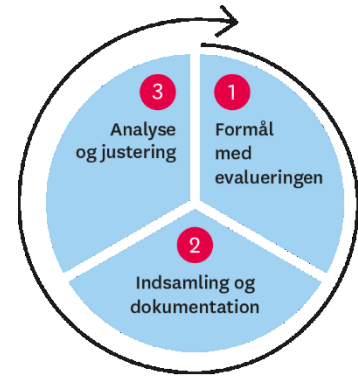
1. Personalemøder: Vi har brugt vores regelmæssige personalemøder som et sted til at drøfte, reflektere og evaluere vores pædagogiske praksis. Disse møder har givet os mulighed for at samle input og perspektiver fra hele personalet og skabe en fælles forståelse og retning.
2. Aktionslæringsmodellen: Vi har arbejdet med aktionslæringsmetoden som en tilgang til evaluering. Dette indebærer at identificere udfordringer eller områder, hvor der er behov for forbedring, og derefter planlægge, implementere og evaluere små skridt eller handlinger for at løse disse udfordringer. Aktionslæringsmodellen giver os mulighed for at lære og tilpasse vores praksis baseret på vores observationer og viden.
3. KVALid: Vi har benyttet os af KVALid -metoden (Kvalitet i dagtilbud), som er en systematisk evalueringstype til at vurdere kvaliteten af vores pædagogiske praksis. KVALid er et dialogredskab som involverer observationer for at indsamle data om vores praksis og identificere styrker og områder, der kan forbedres. Denne metode har hjulpet os med at få en dybere forståelse af vores arbejde og sikre at vi når hele vejen rundt i praksis for at skabe god kvalitet.
4. Vi har også eksperimenteret med undersøgende tilgange til evaluering, hvor vi har taget initiativ til mindre projekter eller pilotprogrammer og nøje overvåget deres virkning. Dette har givet os mulighed for at afprøve nye ideer og metoder og lære af vores erfaringer.

Ved at kombinere vores personalemøder, aktionslæringsmetoden og KVALid har vi skabt en evalueringskultur, der er indlejret i vores daglige praksis. Dette har hjulpet os med at identificere styrker og områder, der kræver opmærksomhed, og kontinuerligt forbedre vores pædagogiske tilgang og resultater.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I kort, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Formålet med den gennemførte evaluering var at undersøge og vurdere indretningen af vores pædagogiske læringsmiljø, specifikt i forhold til pædagogisk idræt. Vi ønskede at fokusere på det fysiske læringsmiljø og undersøge, om huset kunne indrettes bedre for at støtte og fremme vores pædagogiske idrætsaktiviteter.

Vi var nysgerrige på, hvordan størrelsen og indretningen af de fysiske rum i vores institution kunne udfordre eller begrænse vores muligheder for at tænke pædagogisk idræt ind i vores hverdag på en effektiv og meningsfuld måde. Vi ønskede at identificere eventuelle områder, hvor indretningen kunne forbedres eller tilpasses for at skabe bedre betingelser for læring og aktivitet inden for idrætsområdet.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I kort den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I forbindelse med evalueringen har vi indsamlet dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø gennem forskellige metoder. Vi har blandt andet gennemført faglige samtaler med vores pædagogiske personale for at få deres perspektiver og erfaringer med indretningen af huset i forhold til pædagogisk idræt. Disse samtaler har bidraget til en dybere forståelse af udfordringer og muligheder i det fysiske læringsmiljø.

Vi har også indsamlet praksisfortællinger fra personalet, hvor de har beskrevet konkrete situationer og oplevelser relateret til pædagogisk idræt og indretningen af huset. Disse fortællinger har givet os et mere nuanceret indblik i, hvordan indretningen påvirker børnenes aktiviteter og læring.

Desuden har vi taget fotos og foretaget observationer af børnenes aktiviteter og interaktioner i det fysiske læringsmiljø. Disse visuelle indtryk har været nyttige til at identificere både positive og udfordrende aspekter ved indretningen og har fungeret som en konkret illustration af, hvordan rummene bruges i forbindelse med pædagogisk idræt.

Vi har også gennemført børnesamtaler, hvor vi har talt med børnene om deres oplevelser og holdninger til det fysiske læringsmiljø og pædagogisk idræt. Disse samtaler har givet os indblik i børnenes perspektiver og behov i forhold til rummets indretning.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I kort resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vores analyse af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse har vi gjort følgende observationer og vurderinger:

Støjniveau: Vi bemærkede, at der var en betydelig mængde støj hos børnene i det fysiske læringsmiljø. Denne høje støj var både udfordrende for børnene selv og for personalet. Især de små vuggestuebørn kunne føle sig utrygge eller overstimulerede. Det indikerer behovet for at skabe et mere roligt og harmonisk miljø, hvor børnene kan trives og fokusere bedre.

Tryghed for små børn: Vi observerede, at de små børn blev påvirket af den store mængde støj og den generelle uro i læringsmiljøet. Dette kunne påvirke deres trivsel og evne til at finde ro og tryghed. Det er vigtigt at skabe et trygt og beskyttende miljø, hvor de små børn føler sig sikre og kan udforske deres fysiske færdigheder.

Trivsel og udvikling: Ved at analysere den indsamlede dokumentation kunne vi konstatere, at det pædagogiske læringsmiljø havde en betydelig indflydelse på børnenes trivsel og udvikling. Når rummene var organiseret og indrettet hensigtsmæssigt, kunne børnene engagere sig i forskellige aktiviteter og udfolde deres motoriske og kognitive færdigheder. Derfor er det vigtigt at skabe et miljø, der understøtter deres behov og fremmer deres positive udvikling.

Behov for ændringer: Baseret på vores vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, konkluderede vi, at der var behov for ændringer i indretningen af huset. For at alle børn kan trives og udvikles optimalt, skal der skabes en bedre balance mellem aktivitetsrum, fordybelsesrum og tilpasning af rummene til forskellige aldersgruppers behov.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I kort, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

På baggrund af vores nye indsigter om det pædagogiske læringsmiljø har vi handlet og foretaget følgende justeringer og tiltag:

Ombygning af aktivitetsrum: Vi besluttede at bytte vores aktivitetsrum til en større stue for at skabe bedre plads til aktiviteter og reducere støjniveauet. Denne ændring havde til formål at skabe et mere roligt og funktionelt miljø, hvor børnene kunne fokusere bedre på deres læring og trivsel.

Etablering af fordybelses/konstruktionsrum: Vi omdannede det tidligere puderum til et dedikeret fordybelses- og konstruktionsrum. Dette rum blev designet til at give børnene mulighed for at fordybe sig samt få et afskærmet rum som kunne give mulighed for ro og fordybelse.

Disse justeringer er stadig en del af vores praksis i dag, da de har vist sig at have en positiv indvirkning på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I kort, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

I forhold til inddragelse af forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan, har vi haft en proces, hvor lederen har beskrevet ændringer i praksis for bestyrelsen. Dette giver forældrebestyrelsen mulighed for at få indblik i de ændringer, der er blevet foretaget, og hvordan de påvirker den daglige praksis.

Derudover har forældrebestyrelsen haft mulighed for at komme med input til ændringer, baseret på deres perspektiv som forældre. Dette kan være i form af forslag til forbedringer, justeringer eller ønsker om ændringer, der imødekommer forældrenes behov og ønsker. Det er værdifuldt at inddrage forældrebestyrelsen, da de repræsenterer forældrenes stemme og perspektiver.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I kort skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Fremadrettet vil vi sætte mere fokus på tilrettelæggelsen af hverdagens rutiner, børnenes egne lege og de planlagte aktiviteter for at bevare og udvikle det gode samspil og kontakt til alle børn. Dette handler om at styrke vores barnesyn og sikre, at alle børn trives og har mulighed for at deltage aktivt i hverdagens aktiviteter.

Vi har reflekteret over, at der kan være dele af vores pædagogiske læringsmiljø, som ikke har haft tilstrækkelig fokus på tidligere, såsom rutinesituationer og børn i udsatte positioner. Ved at rette opmærksomheden mod disse områder kan vi skabe større inklusion og støtte børnene i deres individuelle behov og udvikling.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I kort beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi oplever at organiseringen af vores evalueringskultur har givet god grobund for faglige drøftelser. Vi har i år taget fat i stuemøde igen, hvor personalet har mulighed for at drøfte fagligt på stuerne for derefter at dele med den restende del af huset. Vi er dog stadig i gang med en proces i forhold til K1 skema med

pædagogisk idræt. Dette arbejder vi videre med, således dette bliver gjort til en bærende del af vores evalueringskultur.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har lavet justeringer i vores læreplanstema læring, hvori vi har beskrevet hvorledes børnene har været en del af at indrette vores nye aktivitetsrum.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC